PARTIERNAS SVAR TILL SVERIGES LÄRARE

FRÅGA 1

Vilken är den viktigaste förändringen ni vill genomföra för att förbättra lärarnas arbetsmiljö och barns och elevers förutsättningar att lyckas? Hur skulle ni göra för att genomföra den förändringen?

Socialdemokraterna

Så här vill vi att det ska se ut om fyra år. I förskolan är barngrupperna mindre. Personalen hinner sitta ner med varje barn utan att betala för det med sin egen hälsa. I lågstadiet hinner läraren höra alla läsa varje vecka, inte bara dem som räcker upp handen — och det inom arbetstiden. I mellan- och högstadiet finns fler lärare per klass. Då kan grupperna delas och varje elev får mer tid med sin lärare.

Det är den förändringen vi vill genomföra.

I dag går det drygt 25 barn per lärare i förskoleklass. Det är för många för de yngsta. Och det är för tungt för läraren. Färre barn per lärare ger mer tid för varje elev och lättare arbetsbörda för den som undervisar. Det är då man hinner se vem som halkar efter. Det är då man hinner följa upp.

Vi gör tre saker, en för varje del av skolgången.

I förskolan fortsätter vi minska barngrupperna. Vi har redan minskat storlekarna, och det arbetet ska fortsätta.

I förskoleklass och lågstadiet inför vi ett tak för hur många barn det får gå per lärare.

I mellanstadiet och högstadiet ska det finnas fler lärare per klass. Ett sätt är att tre lärare delar på två klasser. Då kan klasserna delas i mindre grupper och varje elev får mer lärarledd tid. Flera kommuner har redan visat att det fungerar.

De senaste tre åren har vi höjt skolpengen mer än kostnaderna stigit. Så ska det vara, men det är inte självklart. Löner, lokaler, läromedel och mat blir dyrare varje år. Hänger inte pengen med, då är det undervisningen som får stryka på foten.

Därför vill vi lägga ett golv i finansieringen. Skolpengen ska höjas mer än priserna varje år under hela mandatperioden. Samma sak ska gälla pengarna till särskilt stöd och till skolor med tuffare förutsättningar. Nationellt har vi föreslagit att statsbidragen ska räknas upp med inflationen, i stället för att urholkas år för år och i praktiken vara dolda nedskärningar.

Vi ser också till att pengarna går till lärare istället för till konsulter och vinstuttag.

Under mandatperioden har vi tillfört över 150 miljoner kronor till förskola och grundskola. Skolpengen har höjts med 5,2 procent om året i snitt, mot 3,3 procent under förra mandatperioden. Den takten ska hålla i sig.

Moderaterna

Den viktigaste förändringen är att åter sätta kunskapsuppdraget och undervisningen i centrum. Lärarna ska få vara lärare och eleverna ska få det stöd och den stimulans de behöver för att lyckas.

Vi vill därför minska lärarnas administrativa börda och frigöra mer tid för undervisning, planering och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling. Samtidigt vill vi stärka stödet runt lärarna genom fler speciallärare och specialpedagoger och en elevhälsa som finns nära eleverna. Vi vill införa en elevhälsogaranti där en elev som behöver hjälp ska få en första kontakt inom 24 timmar.

Vi vill också ha ett tydligare fokus på ordning, trygghet och studiero. Läraren måste ha mandat och stöd att leda klassrummet och kunna ägna sin tid åt undervisning. Med tydligare målstyrning och uppföljning ska vi dessutom säkerställa att resurser och stöd sätts in där de verkligen behövs.

Målet är att skapa en skola där lärarna får bättre förutsättningar att göra sitt jobb och där varje elev blir sedd. Den elev som riskerar att halka efter ska få hjälp tidigt, samtidigt som den som ligger långt fram ska få möjlighet att utmanas och nå ännu längre.”

Centerpartiet

Vår viktigaste prioritering är att ge lärarna bättre förutsättningar att vara lärare. Det handlar om fler vuxna i skolan, mindre klasser och mindre administration. När lärarna får mer tid för undervisning och stöd får eleverna bättre möjligheter att känna trygghet, utvecklas och lyckas.

Vi vill också att eleverna ska ha tillgång till riktiga skolböcker och att den centrala detaljstyrningen ska minska. Rektorer och lärare känner sina elever och sin verksamhet bäst och behöver få större tillit och handlingsutrymme att fördela tid och resurser efter lokala behov. Barn är olika, och därför behövs flera vägar till stöd – inte en enda lösning som ska passa alla.

Skärgårdspartiet

Den absolut viktigaste förändringen är att flytta resurser från administration till undervisningen/klassrummen samt att krympa klass- och barngrupper.

Skärgårdspartiet vill genomföra detta genom flera konkreta åtgärder:

- **Minska byråkratin:** Omfördela kommunens ekonomiska medel så att administrativ överbyggnad skärs ner och resurserna i stället hamnar direkt i klassrummet.
- **Mindre barngrupper & klasser:** Utnyttja perioder med minskat barnantal till att sänka antalet elever per grupp i stället för att lägga ned enheter.

- **Skydda skolpengen:** Säkerställa att skolpengen räknas upp i takt med minst inflationen över tid.
- **Analoga lärverktyg:** Satsa på riktiga läroböcker för att underlätta lärandet och skapa bättre studiero.

Miljöpartiet

Det viktigaste är att tillföra mer pengar, så att skolorna har tillräckligt med resurser för att kunna satsa på barnen. Det kräver att vi höjer skolpengen mer än inflationen för att säkerställa en verklig ökning.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna vill och måste, med start höstterminen 2027, införa den nationellt beslutade regleringen av lärares maxtid för undervisning och golv för planeringstid. Med mer tid för förberedelse och lindrigare administrativ belastning ska kvaliteten i mötet mellan lärare och elev öka. Focuset på lärandet i skolan är mycket välkommet!

Därtill startar nu en utredning om maxtak för klasstorlekar.

För att möta alla elever vill vi se ett brett utbud. Inte ett fixerat tal för alla klassers storlek. Mindre grupper i förskola och grundskola. Resursskola, kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper, återvändargrupp och spetsklasser.

Hur? För finansieringen av regleringen av arbetstid får kommunerna 2,6 miljarder årligen. Därtill kommer förhoppningsvis statsbidrag för mindre grupper. Och kommunen måste prioritera i sin budget för kvalitet i kunskapsuppdraget.

FRÅGA 2

Vilka ser ni som de största utmaningarna inom skolan i Värmdö? Vilka konkreta insatser skulle ni göra för att hantera utmaningarna?

Socialdemokraterna

Grupperna och klasserna är för stora. Storleken avgör både hur mycket varje elev syns och hur tungt läraren har det. Det är samma problem sett från två håll. Våra svar är de tre ovan: mindre barngrupper i förskolan, ett tak i förskoleklass och lågstadiet, och fler lärare per klass högre upp.

Skolan är inte tillräckligt likvärdig. Föräldrarnas plånbok och utbildning ska inte avgöra hur det går för ett barn. Vi vill fortsätta ge mer resurser till de skolor som har störst behov.

Alldeles för många elever slås ut på vägen. Vi startade en resursskola under mandatperioden, men platserna räcker inte. Inför det här läsåret fick 18 elever avslag för att det var fullt. Därför vill vi öppna ytterligare en, i Gustavsberg eller på Ingarö.

Skolan behöver mer resurser, inte mindre. Omvärlden är osäker, kostnaderna stiger och verksamheten ska utvecklas samtidigt. De senaste tre åren har vi höjt skolpengen mer än kostnaderna stigit. Skolpengslöftet är vårt sätt att se till att det fortsätter — ett golv som ligger fast oavsett konjunktur. Nationellt vill vi att statsbidragen räknas upp med inflationen.

Moderaterna

Vår ambition är att Värmdös skolor ska åter tillhöra de bästa i Sverige. För att nå dit ser vi framför allt utmaningar kring kunskapsresultat, studiero, elever som inte får stöd tillräckligt tidigt samt lärare som behöver mer tid för sitt kärnuppdrag.

Därför vill vi prioritera kunskap, studiero och höga förväntningar genom hela utbildningskedjan. Elever som behöver stöd ska få det tidigt, med bättre tillgång till speciallärare och specialpedagoger och en elevhälsogaranti inom 24 timmar. Vi vill också förstärka arbetet med skolnärvaro för att upptäcka frånvaro tidigt och minska antalet barn som hamnar i långvarig problematisk skolfrånvaro.

Samtidigt får vi inte glömma de elever som vill och kan nå längre. Vi vill skapa spetsinriktningar och bättre möjligheter till stimulans och fördjupning. Skolan ska ha höga förväntningar på alla elever, utifrån deras egna förutsättningar.

För lärarna vill vi minska administrationen, prioritera legitimerade lärare och stärka stödet runt undervisningen. Vi vill också förbättra dialogen mellan skolan och vårdnadshavarna och ha ett kommunövergripande fokus på ordning, trygghet och studiero.

Slutligen vill vi stärka valfriheten. Familjer ska kunna välja den skola som passar barnet bäst och vi vill återinföra möjligheten att byta skola under pågående termin. Skolvalet ska bli enklare med personlig service och en bättre digital plattform där familjer tydligt kan jämföra skolornas profiler, inriktningar och resultat.

För oss är målet inte bara bättre statistik. Det handlar om att varje barn i Värmdö ska få en stark start i livet oavsett om barnet behöver mer stöd för att klara målen eller större utmaningar för att nå sin fulla potential.”

Centerpartiet

En viktig utmaning är att antalet barn i skolåldern väntas minska kraftigt under de kommande åren. Då behöver finansieringen ge skolorna bättre förutsättningar att hantera kostnader som inte minskar lika snabbt när elevantalet sjunker. Vi vill också fortsätta arbeta för att Värmdö ska vara en attraktiv kommun för barnfamiljer att bo och flytta till.

En annan utmaning är lärarnas administrativa arbetsbörda. Lärarnas tid ska i första hand gå till undervisning och elever. Därför vill vi minska onödig administration och använda annan personal för uppgifter som inte kräver lärarkompetens.

Vi ser också problematisk skolfrånvaro som en allvarlig utmaning. För elever som redan har svårt att komma till skolan behövs tidiga och individanpassade insatser, stärkt elevhälsa och bättre samverkan mellan skolan och andra aktörer. Barn och unga har olika behov, så skolan behöver flera verktyg och arbetssätt för att kunna hitta det som fungerar för varje elev.

Skärgårdspartiet

Det finns framför allt två stora utmaningar

Utmaning 1: Geografin och de långa avstånden (inkl. öarna)

Svar/Konkreta insatser:

- Tillämpa en **småskalig närhetsprincip** med målet att ingen elev ska ha mer än max 20 minuters gångväg till skola/förskola.
- Garantera **full valfrihet samt skolskjuts/SL-kort** (både med buss och båt) till den valda skolan – vilket även måste gälla för de barn som går på fritids.
- Utreda skolsamverkan med andra kommuner för ö-skolorna och satsa på **marina profiler** på Djurö skola, ö-skolorna och Gustavsbergs Gymnasium.

Utmaning 2: Arbetsro, kvalitet och minskande barnantal

Svar/Konkreta insatser:

- Bevara fler men mindre enheter i stället för storskaliga centrerade skolenheter.
- Använda det minskade elevantalet som en **möjlighet till mindre undervisningsgrupper** snarare än besparingar.

Miljöpartiet

Den största utmaningen är att garantera en likvärdig skola för alla, särskilt för elever med till exempel inlärnings- eller koncentrationssvårigheter. De med lägst resultat behöver få mer stöd genom minskade klasser, mer individanpassat stöd och ökade lärarresurser.

Kristdemokraterna

De största utmaningarna inom skolan är att få bukt med det som stör studieron och därmed försvårar kunskapsinhämtandet. Se våra svar i första frågorna. Dessutom:

- Skolan ska göras mobilfri och skolans läromedel ska inte innehålla möjlighet till spel och sociala medier.
- Elevhälsan ska utvecklas för fler hälsofrämjande, förebyggande och behandlande insatser för psykisk hälsa och ökad tillgänglighet, max 24 timmar för en elevs första kontakt.
- Större utredningskapacitet för att höja närvaron.
- Fortsätta stödja den pedagogiska och kulturella omställningen ”tillbaka till boken”. Att läsa tyst och högt. Lära sig skriva med papper och penna.
- Tydliggöra skolans förväntningar för ett gott samarbete mellan föräldrar, elever och skola.